

Ο σκοπός του παρόντος εγγράφου είναι η παροχή πρακτικών οδηγιών σχετικά με τα διαθέσιμα εργαλεία για τον έλεγχο της μη διπλής χρηματοδότησης έργων που χρηματοδοτούνται από το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας (ΤΑΑ) και από άλλα Ταμεία/Προγράμματα της Ένωσης. Οι οδηγίες αφορούν στον έλεγχο στο επίπεδο του τελικού αποδέκτη¹ των κονδυλίων του ΤΑΑ και δύναται να εφαρμοστούν σε όλα τα στάδια υλοποίησης του ΕΣΑΑ, από το σχεδιασμό ενός έργου, την επιλογή του για χρηματοδότηση, κατά το στάδιο της υλοποίησής του έως και τον έλεγχο μετά την ολοκλήρωση αυτού. Συναφώς, οι οδηγίες μπορούν να αξιοποιηθούν από τους φορείς που εμπλέκονται στο σχεδιασμό, την υλοποίηση, την παρακολούθηση και τον έλεγχο των έργων και δράσεων του ΕΣΑΑ και ιδίως από τα Υπουργεία Ευθύνης, τους Φορείς Υλοποίησης και τους Ανεξάρτητους Ελεγκτές που διεξάγουν ελέγχους στο πλαίσιο της παρ. 2 του άρθρου 7 της υπό στοιχεία 119126/ΕΞ2021 (ΦΕΚ Β'4498) Υπουργικής Απόφασης.

Κανονιστικές απαιτήσεις

Σύμφωνα με το άρθρο 9 του Καν. 241/2021 «*Η στήριξη στο πλαίσιο του μηχανισμού παρέχεται επιπρόσθετα στη στήριξη που παρέχεται στο πλαίσιο άλλων προγραμμάτων και μέσων της Ένωσης. Έργα μεταρρυθμίσεων και επενδύσεις μπορούν να λαμβάνουν στήριξη από άλλα προγράμματα και μέσα της Ένωσης, υπό την προϋπόθεση ότι η εν λόγω στήριξη δεν καλύπτει τις ίδιες δαπάνες...*».

Η έννοια της προσθετικότητας συνεπάγεται τη δυνατότητα συνδυασμού ενωσιακής χρηματοδότησης από διαφορετικά Ταμεία/μηχανισμούς χρηματοδότησης, **υπό την αυστηρή προϋπόθεση της αποφυγής της διπλής χρηματοδότησης της ίδιας δαπάνης**. Αυτό μπορεί να επιτευχθεί είτε με χρηματοδότηση διαφορετικών έργων τα οποία παρουσιάζουν συνέργειες ή συμπληρωματικότητα το ένα με το άλλο, είτε με χρηματοδότηση διαφορετικών, πλήρως διακριτών, τμημάτων του φυσικού αντικείμενου του ίδιου έργου από το διαφορετικό πρόγραμμα/μηχανισμό χρηματοδότησης. Και στις δύο ανωτέρω περιπτώσεις, υφίσταται κίνδυνος να ανακύψει διπλή χρηματοδότηση της ίδιας δαπάνης και συνεπώς απαιτείται προσεκτικός διαχωρισμός του φυσικού και οικονομικού αντικείμενου που χρηματοδοτείται από τις διαφορετικές πηγές χρηματοδότησης.

Περαιτέρω, σύμφωνα με την Έκθεση της Επιτροπής COM (2024) 474/10.10.2024 για την υλοποίηση του Μηχανισμού Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας είναι δυνατόν, σε εξαιρετικές περιπτώσεις, και εφόσον τηρούνται συγκεκριμένες προϋποθέσεις, να επιτρέπεται η κατανομή των δαπανών σε αναλογική βάση (pro rata basis), ειδικά σε περιπτώσεις όπου δεν είναι εφικτός ή είναι υπερβολικά δύσκολος ο σαφής διαχωρισμός των δαπανών. Με αυτήν την προσέγγιση, κάθε Ταμείο της ΕΕ χρηματοδοτεί ένα προκαθορισμένο ποσοστό του συνολικού κόστους ενός έργου. Συγκεκριμένες προϋποθέσεις που ορίζονται στις κατευθυντήριες γραμμές της Επιτροπής προς τα Κράτη Μέλη διασφαλίζουν ότι το αποτέλεσμα που χρηματοδοτείται από το ΤΑΑ ευθυγραμμίζεται με το εκ των προτέρων εκτιμώμενο κόστος, ότι δεν χρηματοδοτείται από διαφορετικές πηγές η ίδια δαπάνη και ότι η συνολική υποστήριξη της ΕΕ δεν υπερβαίνει το 100% των επιλέξιμων δαπανών που απαιτούνται για την υλοποίηση του έργου.

Προκειμένου να απομειωθεί εκ των προτέρων ο κίνδυνος διπλής χρηματοδότησης, ο Καν. 241/2021 (Άρθρο 18(4)(ιβ)) προβλέπει ότι, το κράτος μέλος υποχρεούται κατά την κατάρτιση του ΕΣΑΑ να παρέχει πληροφορίες για την υφιστάμενη ή προγραμματισμένη ενωσιακή χρηματοδότηση» μιας δράσης από άλλες πηγές και αυτή να λαμβάνεται υπόψη στην εκ των προτέρων εκτίμηση του κόστους που συνοδεύει τη δράση.

¹ Τελικός Αποδέκτης (final recipient): νομικό ή φυσικό πρόσωπο που κάνει χρήση των κονδυλίων του ΤΑΑ, κατά τις ειδικότερες κατηγορίες της περ. δ, της παρ. 2 του άρθρου 22 του Κανονισμού. Σύμφωνα με τον ορισμό της Ευρωπαϊκής Επιτροπής Τελικός Αποδέκτης είναι η τελευταία οντότητα που λαμβάνει χρήματα στο πλαίσιο υλοποίησης δράσης του ΤΑΑ και η οποία δεν είναι ανάδοχος ή υπεργολάβος.

Εν συνεχεία, δυνάμει του άρθρου 22(2)(δ)iv) το κράτος μέλος οφείλει να ενημερώνει την Επιτροπή συνεχώς (και τουλάχιστον δύο φορές ετησίως στο πλαίσιο της έκθεσης που υποβάλλεται σύμφωνα με το άρθρο 28 του Κανονισμού-bi-annual reporting) σχετικά με τη χρήση άλλης ενωσιακής χρηματοδότησης για την υλοποίηση των δράσεων του ΤΑΑ, με αναφορά των ποσών του ΤΑΑ και των ποσών που πληρώθηκαν από άλλα Ταμεία της Ένωσης και επαρκή τεκμηρίωση της μη διπλής χρηματοδότησης της ίδιας δαπάνης. Η υποχρέωση αυτή αποσκοπεί στην παρακολούθηση τυχόν μεταγενέστερων της έγκρισης του ΕΣΑΑ, περιπτώσεων έργων του ΤΑΑ που λαμβάνουν χρηματοδότηση και από άλλα Ταμεία της Ένωσης και συνεπώς αποτελούν περιοχές κινδύνου διπλής χρηματοδότησης της ίδιας δαπάνης.

Στο άρθρο 22 του Καν. 241/2021 προβλέπεται ότι το κράτος μέλος ως δικαιούχος του ΤΑΑ μεριμνά, μέσω τακτικών ελέγχων που προβλέπονται στο σύστημα εσωτερικού ελέγχου που εφαρμόζει, να βεβαιώνει σε κάθε αίτημα πληρωμής προς την ΕΕ, ότι τα κονδύλια του ΤΑΑ χρησιμοποιούνται για τους σκοπούς για τους οποίους διατίθενται σύμφωνα με το εθνικό και ενωσιακό δίκαιο και την αρχή της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης και είναι απαλλαγμένα από σοβαρές παρατυπίες (απάτη/διαφθορά σύγκρουση συμφερόντων) και διπλή χρηματοδότηση των ίδιων δαπανών, αναφέροντας ανακτήσεις στις οποίες έχει προβεί, κατόπιν εντοπισμού τέτοιων περιπτώσεων.

Περιπτώσεις διπλής χρηματοδότησης που εντοπίζονται στο πλαίσιο των ανωτέρω ελέγχων πρέπει να διορθώνονται άμεσα (μέσω ανάκτησης των σχετικών δαπανών από τον τελικό αποδέκτη), εφόσον η απόφαση χρηματοδότησης από το ΤΑΑ είναι μεταγενέστερη της σχετικής απόφασης χρηματοδότησης από το άλλο ταμείο/μηχανισμό της ένωσης. Σε διαφορετική περίπτωση, και εφόσον τα σχετικά με το έργο Ορόσημα/Στόχοι του ΤΑΑ δηλώθηκαν ως επιτευχθέντα σε αίτημα πληρωμής, η Επιτροπή δύναται να ανακτήσει το ποσό που σχετίζεται με τη διπλή χρηματοδότηση από το Κράτος Μέλος, σύμφωνα με τη διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 20 της Σύμβασης Χρηματοδότησης.

Η έννοια της διπλής χρηματοδότησης της ίδιας δαπάνης

Διπλή Χρηματοδότηση είναι η παράλληλη χρηματοδότηση της ίδιας δαπάνης από τον μηχανισμό του ΤΑΑ και άλλα Ταμεία/χρηματοδοτικά μέσα της Ένωσης. Παρά το γεγονός ότι το ΤΑΑ αποτελεί μηχανισμό χρηματοδότησης που δεν βασίζεται στις δαπάνες αλλά στην επίτευξη προσδιορισμένων αποτελεσμάτων (ορόσημα/στόχους), στην περίπτωση της διπλής χρηματοδότησης ο Κανονισμός του ΤΑΑ εισάγει προσέγγιση βασισμένη στο κόστος, ήτοι στις πραγματικές δαπάνες του τελικού αποδέκτη. Για την περίπτωση των έργων του ΤΑΑ ως δαπάνη νοείται αυτή που περιλαμβάνεται στην εκτίμηση του κόστους που συνοδεύει κάθε δράση που περιλαμβάνεται στο ΕΣΑΑ. Επισημαίνεται ωστόσο ότι η δαπάνη συνδέεται με το φυσικό αντικείμενο κάθε έργου και τα επιμέρους παραδοτέα αυτού. Στο πλαίσιο αυτό, τα στοιχεία (περιγραφή φυσικού αντικειμένου) μίας δράσης που περιλαμβάνεται στο ΕΣΑΑ και της εκτίμησης του κόστους που τη συνοδεύει, αποτελούν τη βάση αναφοράς για τον έλεγχο της διπλής χρηματοδότησης των ίδιων δαπανών από διαφορετικά προγράμματα/μηχανισμούς χρηματοδότησης της Ένωσης.

Επισημαίνεται ότι, σύμφωνα με σχετικές Οδηγίες της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, δεν νοείται διπλή χρηματοδότηση για τις δράσεις/έργα του ΕΣΑΑ, για τις οποίες δεν έχει δηλωθεί εκτιμώμενο κόστος (zero cost measures). Δεδομένου ότι το ΤΑΑ δεν καλύπτει κόστος σε αυτές τις περιπτώσεις, δεν υφίσταται ζήτημα διπλής χρηματοδότησης ακόμη και αν άλλο ταμείο της ΕΕ (συγ)χρηματοδοτεί την υλοποίησή τους.

Αναλυτική παρουσίαση της έννοιας και του χειρισμού της διπλής χρηματοδότησης στο πλαίσιο του ΤΑΑ παρέχεται στο σχετικό έγγραφο κατευθύνσεων της Επιτροπής Ares(2025)496913-22/01/2025 [Double funding under the Recovery and Resilience Facility](#).

Ενδεικτικά εργαλεία για τον έλεγχο της διπλής χρηματοδότησης

Η διπλή χρηματοδότηση εξετάζεται μέσω διασταυρωτικών ελέγχων των δεδομένων που αφορούν τόσο των ίδιων των αποδεκτών της ενωσιακής χρηματοδότησης όσο και των δεδομένων που αφορούν στα έργα τους. Αποσκοπούν στον εντοπισμό άλλων έργων που υλοποιούνται από τον ίδιο τελικό αποδέκτη (ή τους εταίρους του ή ακόμα και από τον κύριο του προτεινόμενου έργου) που εμφανίζουν συνάφεια με το ελεγχόμενο έργο και εν συνεχεία στην επαλήθευση της διακριτότητας του φυσικού αντικείμενου και των σχετικών δαπανών που αφορούν στην κάθε πηγή χρηματοδότησης. Ειδικότερα, το φυσικό αντικείμενο και τα παραδοτέα του έργου του ΤΑΑ, καθώς και το σχέδιο του προϋπολογισμού του, ο οποίος βασίζεται στην εκτίμηση του κόστους που συνοδεύει τη σχετική δράση του ΕΣΑΑ, εξετάζονται και διασταυρώνονται με τα αντίστοιχα στοιχεία άλλων έργων του ίδιου δικαιούχου ή και των εταίρων αυτού, ή και του κυρίου του έργου, τα οποία περιλαμβάνονται σε επίσημες περιφερειακές, εθνικές ή ενωσιακές βάσεις δεδομένων.

Ο έλεγχος διπλής χρηματοδότησης δύναται να πραγματοποιείται σε διάφορα στάδια: α) εκ των προτέρων, στο πλαίσιο της επιλογής των έργων για χρηματοδότηση από το ΤΑΑ και πριν την έκδοση της απόφασης ένταξης ή της απόφασης υπαγωγής, για την περίπτωση έργων που λαμβάνουν χρηματοδότηση από το ΤΑΑ στο πλαίσιο πρόσκλησης που εκδίδεται από τον Φορέα Υλοποίησης β) κατά τη διάρκεια υλοποίησης των έργων, και αν είναι δυνατόν πριν από την καταβολή της δαπάνης στους τελικούς αποδέκτες, γ) εκ των υστέρων, μετά την ολοκλήρωση του έργου και την πραγματοποίηση της δαπάνης.

Για τον εντοπισμό άλλων, συναφών με το ελεγχόμενο, έργων που χρηματοδοτούνται από άλλες πηγές ενωσιακής χρηματοδότησης, δύναται να αξιοποιηθούν, μεταξύ άλλων, τα ακόλουθα:

Α. Για Έργα Επενδύσεων ή/και Προσκλήσεις (πλην κρατικών ενισχύσεων)

1. Οι φορείς υλοποίησης ή/και οι διενεργούντες τον έλεγχο εξετάζουν το Τεχνικό Δελτίο του Έργου (ΤΔΕ) στο ΟΠΣ ΤΑ και ειδικότερα το πεδίο Ε.2 «Συνέργεια – Συμπληρωματικότητα – Επέκταση», στο οποίο ο φορέας υλοποίησης οφείλει με βάση το ΣΔΕ να δηλώνει άλλα έργα, συναφή με το ενταγμένο έργο στο ΤΑΑ, τα οποία χρηματοδοτούνται από άλλες πηγές χρηματοδότησης.

Τα έργα που δηλώνονται στο πεδίο Ε.2 του ΤΔΕ, τα οποία ο Φορέας Υλοποίησης οφείλει να διατηρεί επικαιροποιημένα με στοιχεία άλλης χρηματοδότησης που λαμβάνει μετά την ένταξη του έργου του στο ΤΑΑ, εξετάζονται κατά προτεραιότητα προκειμένου να επιβεβαιωθεί η πλήρης διακριτότητα του φυσικού και οικονομικού αντικείμενου τους σε σχέση με το έργο του ΤΑΑ. Για τον εντοπισμό των στοιχείων τους δύναται να αξιοποιηθούν οι αναφορές / πληροφοριακά συστήματα που αναφέρονται στη συνέχεια.

2. Σε κάθε περίπτωση και ανεξάρτητα αν στο ελεγχόμενο έργο έχει δηλωθεί συνέργεια ή συμπληρωματικότητα με άλλα έργα που χρηματοδοτούνται από άλλες πηγές ενωσιακής χρηματοδότησης, ο Φορέας Υλοποίησης αξιοποιεί τις κάτωθι αναφορές από το ΟΠΣ ΕΡΓΟΡΑΜΑ:

- ΑΝΑΦΟΡΕΣ -> ΟΛΑ ΤΑ ΧΡΗΜ ΠΛΑΙΣΙΑ -> 1. Έργα Δικαιούχου
Η αναζήτηση γίνεται με βάση τον μοναδικό κωδικό του φορέα υλοποίησης στο ΟΠΣ ΤΑ ή και με τον κωδικό του Κυρίου του Έργου
- ΑΝΑΦΟΡΕΣ -> ΟΛΑ ΤΑ ΧΡΗΜ ΠΛΑΙΣΙΑ -> 2. Συνολικός Κατάλογος Συμβάσεων Δικαιούχου / τον κωδικό Φορέα Υλοποίησης.

Οι ανωτέρω αναφορές συγκεντρώνουν στοιχεία των όλων των έργων που έλαβαν ή λαμβάνουν χρηματοδότηση από τα Επιχειρησιακά Προγράμματα του Εθνικού Στρατηγικού Πλαισίου Αναφοράς (ΕΣΠΑ) όλων των προγραμματικών περιόδων, συμπεριλαμβανομένης της περιόδου 2021-2027, τις Δράσεις των Διευρωπαϊκών Δικτύων Μεταφοράς (ΔΔΜ), τα προγράμματα του Χρηματοδοτικού Μέσου Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου (ΧΜ ΕΟΧ), του Ευρωπαϊκού Ταμείου Ευρωπαϊκής Βοήθειας για τους Απόρους (ΤΕΒΑ/FEAD), το ΤΑΑ και το Εθνικό Πρόγραμμα Ανάπτυξης.

Αν από τα στοιχεία του ενταγμένου σε Επιχειρησιακά Προγράμματα έργου / υποέργου προκύπτει ένδειξη επικάλυψης με το ελεγχόμενο στο ΤΑΑ έργο, χρησιμοποιούνται οι πληροφορίες που αποτυπώνονται στο

ΟΠΣ ΕΡΓΟΡΑΜΑ, και ειδικότερα στο αντίστοιχο Τεχνικό Δελτίο Πράξης και στο Τεχνικό δελτίο Υποέργου και κυρίως στην περιγραφή του φυσικού αντικείμενου προκειμένου να διερευνηθεί τυχόν επικάλυψη.

3. Αναζητήσεις για σχετικά έργα συγχρηματοδοτούμενα από το ΕΣΠΑ μπορούν να γίνουν και στον ιστότοπο anartyxi.gov.gr. Αποτελεί τον επίσημο διαδικτυακό τόπο μέσω του οποίου παρέχεται ενημέρωση σε κάθε ενδιαφερόμενο για τα έργα που χρηματοδοτούνται από τα Προγράμματα του ΕΣΠΑ (2007 έως και σήμερα) και την πορεία υλοποίησής τους, σύμφωνα με τις απαιτήσεις δημοσιότητας των σχετικών κανονισμών.

Σχετικά στοιχεία μπορούν να αντληθούν και από τη δημόσια διαδικτυακή πλατφόρμα Kohesio (<https://kohesio.ec.europa.eu/>), η οποία συγκεντρώνει πληροφορίες για έργα που χρηματοδοτούνται από το Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ), το Ταμείο Συνοχής και το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ) από το 2014 και μεταγενέστερα.

Για τον έλεγχο της διπλής χρηματοδότησης αξιοποιούνται στοιχεία που μπορεί να αντληθούν από δύο καρτέλες:

- Στην καρτέλα «Δικαιούχοι» (Beneficiaries), στο πεδίο «Ονομασία Δικαιούχου» αναγράφεται στα ελληνικά ο Φορέας Υλοποίησης και το σύστημα επιστρέφει όλα τα έργα που έχουν καταχωρηθεί για τον εν λόγω Φορέα.
- Στην καρτέλα «Έργα» (Projects), στο πεδίο «Λέξεις-κλειδιά» μπορεί να αναγραφούν διάφορες λέξεις-κλειδιά από τον τίτλο του ελεγχόμενου έργου στην αγγλική γλώσσα και το σύστημα επιστρέφει όλα τα έργα με σχετικές αναφορές.

4. Πέραν των ανωτέρω εργαλείων, για τον εντοπισμό άλλης ενωσιακής χρηματοδότησης που σχετίζεται με το φορέα υλοποίησης ή το ελεγχόμενο έργο δύναται να αξιοποιηθεί και το σύστημα δημοσιονομικής διαφάνειας της Επιτροπής [Financial Transparency System (FTS)].

Το FTS παρέχει πληροφορίες σχετικά με τη χρηματοδότηση από τον προϋπολογισμό της ΕΕ και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Ανάπτυξης (ΕΤΑ) με άμεση διαχείριση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής ή με έμμεση διαχείριση από άλλους διεθνείς οργανισμούς ή τρίτες χώρες. Είναι διαθέσιμο μέσω του συνδέσμου <https://ec.europa.eu/budget/financial-transparency-system/analysis.html>.

- Επιλέγεται η καρτέλα «**Project Details**», όπου η αναζήτηση πραγματοποιείται στο πεδίο ΑΦΜ (αναγράφεται το ΑΦΜ του υπό εξέταση φορέα ή του ενισχυόμενου). Για τα ελληνικά ΑΦΜ πριν από τους αριθμούς αναγράφονται τα γράμματα «EL»
- Για την εξειδίκευση της αναζήτησης μπορεί να επιλεγούν τιμές και για τα λοιπά πεδία αναζήτησης, όπως για παράδειγμα για το έτος, προσδιορίζοντας με μεγαλύτερη ακρίβεια το χρονικό διάστημα της αναζήτησης

B. Για Προσκλήσεις κρατικών ενισχύσεων

Ειδικά για τις περιπτώσεις χορήγησης κρατικών ενισχύσεων ήσσονος σημασίας αξιοποιείται το Πληροφοριακό Σύστημα Σώρευσης Κρατικών Ενισχύσεων Ήσσονος Σημασίας (ΠΣΣΚΕ) στο οποίο καταχωρίζονται τα δεδομένα όλων των έργων κρατικών ενισχύσεων ήσσονος σημασίας (de minimis), προκειμένου να ελέγχεται η σωρευση των ενισχύσεων ήσσονος σημασίας με βάση τα καθορισμένα όρια των οικείων Κανονισμών. Το πληροφοριακό σύστημα είναι ελεύθερα προσπελάσιμο στο δικτυακό τόπο <https://www.sorefsis.gr/>.

Με την εισαγωγή του ΑΦΜ του αποδέκτη της ενίσχυσης εξάγεται αναφορά με όλες τις κρατικές ενισχύσεις ήσσονος σημασίας που έχει λάβει ο ελεγχόμενος φορέας. Από την περιγραφή αυτών και εφόσον υπάρχει ένδειξη επικάλυψης, αναζητούνται στοιχεία για περαιτέρω διερεύνηση.

Επιπλέον, οι διενεργούντες τον έλεγχο δύνανται να αξιοποιούν τις οικονομικές καταστάσεις και τις σχετικές εγγραφές στο λογιστικό σύστημα του τελικού αποδέκτη, ελέγχοντας για την ύπαρξη τυχόν ενδείξεων που να υποδηλώνουν ότι ο φορέας έχει λάβει επιχορηγήσεις/ενισχύσεις και από άλλες πηγές.

Τέτοιες ενδείξεις μπορούν επίσης να προκύψουν από τον έλεγχο των παραστατικών δαπανών και των σχετικών καταχωρήσεών τους στο λογιστικό σύστημα του φορέα. Σε περίπτωση που διαπιστωθεί η ύπαρξη και άλλων επιχορηγήσεων/ενισχύσεων, πρέπει να ζητηθούν περαιτέρω στοιχεία προκειμένου να τεκμηριωθεί ότι δεν υφίσταται περίπτωση διπλής χρηματοδότησης.

Επισημαίνεται ότι η χρήση των παραπάνω εργαλείων υποστηρίζει τον εντοπισμό τυχόν σχετικών έργων με το εξεταζόμενο έργο του ΤΑΑ. Αν από τις ανωτέρω διερευνήσεις προκύπτει ένδειξη επικάλυψης, κατά την κρίση του φορέα που εκτελεί τον έλεγχο, απαιτείται περαιτέρω διερεύνηση και εφόσον απαιτηθεί επικοινωνία με την αντίστοιχη Αρχή Διαχείρισης του χρηματοδοτικού μέσου.

Για όλες τις ανωτέρω αναζητήσεις, καθώς και για τις εργασίες που εκτελούνται στο πλαίσιο εξέτασης της μη διπλής χρηματοδότησης, και προς την κατεύθυνση της επιβεβαίωσης της διαδρομής ελέγχου, είναι αναγκαία η δημιουργία φακέλου Τεκμηριωτικού Υλικού, ο οποίος παραμένει στον φάκελο του έργου/ελέγχου και ενδεικτικά πρέπει να εμπεριέχει:

- Αρχείο με διαδοχικά στιγμιότυπα οθόνης (screenshots) και με χρονική σήμανση, για κάθε εργαλείο διασταύρωσης στο οποίο να εμφανίζονται τα στοιχεία που χρησιμοποιήθηκαν για την αναζήτηση (π.χ. όνομα/κωδικός φορέα υλοποίησης, ΑΦΜ, λέξεις κλειδιά από το φυσικό αντικείμενο του έργου),
- Αρχεία αναφορών που εξάγονται από το κάθε σύστημα με ημερομηνία εξαγωγής της αναφοράς,
- Περιγραφή τυχόν λοιπών ελεγκτικών εργασιών που έλαβαν χώρα προς επιβεβαίωση της μη διπλής χρηματοδότησης.